

Tagiĝo 14

*Neregula cirkulero de Esperanto-Junularo en ĈRS.
Eldonas Dŭm osvĕty, zájmový kroužek Esperanto, Opava – 1954/1,
adr.: Kuzník, J. Rooseveltova 18, Opava*

Ni enpaŝas novan jaron

Jarfino estas tia bilanctago de ĉiu el ni. Ĉiu almenaŭ momente pripensas sian tutjaran laboron, siajn sukcesojn kaj mankojn. Ĉe ĉiu de ni estas tiu bilanco alia - ĉe unu tre sukcesa, ĉe alia pli malmulte. Sed tiel kiel tio jam ĉiam estis kaj estos, ĉiuj sur tiu sojlo de nova jaro, estante plenaj de energio, metas antaŭ sin grandajn taskojn kaj havas tiun plej bonan volon kaj veran penon persisti ĝis fino . Sed homo estas ujo facilrompebla..... Ja, estas necese ofte multe da peno de obstina batalo kaj ĉefe multe da forta volo, por ke tiuj difinitaj taskoj fariĝu la fakto... ja, komforto estas tamen nur pli agrabla...

Ankaŭ ni, junaj esperantistoj donas taske por tiu nova jaro multajn kaj ne facilajn taskojn. Ilia plenumiĝo de ĉiu el ni, jes de ĉiu el ni postulos almenaŭ iom da ofero, persistemo kaj ĉefe multe da amo al nia ideo, daŭran volon kaj guston labori. Ja, ĉu nia bela kaj nobla ideo ne meritas vian klopodadon. Ni rememoru nur en kiaj tre malfacilaj kondiĉoj naskiĝis kaj formiĝis nia kara lingvo en manoj de nia majstro, per kiom da grandaj oferoj, maljustaĵoj, persekuto kaj moko estis sanktigita, por ke ĝi elkresku en tiun grandecon kian ni havas ĝin hodiaŭ. Kaj ni irante jam sur la larĝa vojo, ni devas levi ĉiam pli alte la standardon de espero, por ke kiel eble plej baldaŭ eklumu kaj ekbrilu ĉie tiu verda stelo de amo kaj paco.

Kaj tial je la komenco de nova jaro, en kiun ni certe ĉiuj enpaŝis per dekstra piedo, deziru ĉiuj al ni ne nur multe da feliĉo, ĉar ankaŭ tio dependas nur je ni, sde ĉefe, multe da sukceso en nia laboro, persisto en efektivigado de ĉiuj taskoj, kiujn ni difinis kaj multe da forto en venkado de ĉiuj malhelpoj, kiuj ekstaros al ni en nian vojon, por ke ni en taksado kaj resumado de nia tutjara laboro povu kun kontentigo diri, ke ni batalis brave ĝis la fino.

Baja

o000o

Ĉu vi deziras gazeton "LA JUNA VIVO"?

Kiu delegito /grupo/ ne ricevas ankoraŭ TEJO-organon "La Juna Vivo", bonvolu skribi al Jan Werner /ĉe Dr Remeš/, Helceletova 16, Brno II, kiu estas nia peranto por TEJO.

Nĕkolik dalŝích pŕipomĭnek a doplňkŭ k pravidlŭm soutĕže Junulara. Jsou to vysvĕtlivky k premiovým bodŭm a zkouškám z Esperanta.

Premiové body:

Pŕedmĕtem bodování je ĉinnost organisaĉní a literární.

- A. Výstava, kulturní a zábavní večer a pod... 10 - 30 bodŭ.
Zorganisoání pŕednášky 10 - 20 bodŭ
Rozmnožování za 1 stránku textu do 200 ks výtiskŭ 1 - 3 bodŭ
Rozmnožování za 1 stránku textu nad. 200 ks výtisku 2 - 4 body
Práci funkcionáŕŭ Centreja a reg. del. hodnotí bodově pŕedseda Centreja a pŕipisuje body té skupinĕ, do které funkcionáŕ patŕí.

- Předsedu boduje Centrejo.
- C. Překlady /písně, básně, prózy/ 3 - 12 bodů
Originály, esp., české o Esp. 5 - 20 bodů
Po uvážení se hodnocení může být i pod nebo nad uvedenou hranici jakkoliv vysoko.

Ekzamenoj.

Skupina musí ohlásit zkoušky minimálně měsíc předem, výhodné uvést ve výhledovém plánu.

Výsledky všech vyzkoušených zapsat a potvrdit trojmo, 1 ekzempl. poslat Centreju, 1 reg. del. a 1 si ponechá skupina.

Zkušební komise A - D se musí skládat vždy min. ze 3 členů a to následovně:

Zkouška A: 1. vedoucí kursu, 2. loka delegito, 3. jeden člen místní nebo jiné skupiny.

Zkouška B: 1. absolvent D zkoušky, 2. loka delegito /má-li klasifik. B nebo vyšší, jinak jiný člen/, 3. člen místní neb jiné skup. s minim. zk. B.

Zkouška C: 1 absolvent D zkoušky, 2. loka del /má-li C nebo D), jinak ho zastupuje jiný člen s touto klas./ 3. člen místní neb jiné skupiny s klasifikací C.

Doporučuje se přítomnost reg. del., který v tom případě je ve zkušební komisi /není však podmínkou/.

Není-li absolvent D z místa, je nutné hradit cestovné..

-o-o-

Oranizaj atentigoj.

Abychom neztratili přehled o s-ánech, kteří odešli ze skupin a toho času jsou na studiích na vysokých školách, žádán k vůli podchycení evidence o těchto s-ánech, aby všechny skupiny neprodleně nahlásily jména a adresy všech esperantistů, kteří v nynější době jsou na studiích.

Mi petas ĉiujn lokajn delegitojn ke ili ne forgesu sendi al Centrejo la difinitan kotizon por kvaronjaro.

Plue mi petas ankoraŭ ĉiujn, kiuj ne sendis la kotizon por nia cirkulero - nome Kĉs 5,--, faru tiel tuj, ĉar jam venonte ni sendos cirkuleron nur al tiuj, kiuj per la kotizo denove aliĝos.

Multobligitaj lernolibroj de Kilian á Kĉs 4,--, ankoraŭ liverablaj. Mendu ĉe Centrejo.

La silabon de demandoj por la junular-ekzamenoj A-C dissendos Centrejo al grupoj en fino de januare.

Centrejo

Por sukcesigi E-kursojn de progresintoj.

Regionan konferencon en Olomouc la 10-n de januaro ĉeestis ankaŭ reprezentantoj de E-Junularo, ĉar ni alte taksas ĉeftemon de ĉi konferenco, nome kursojn por progresintoj.

El ĉefparolo de Rudolf Hromada kaj el opinioj de poste parolintaj samideanoj mi dedukas jenon:

1. Kurso por progresintaj esperantistoj, devas esti aranĝataj kaj oni rekomendas dividon al du gradoj: a. por absolvintoj de komencula kurso kaj b. duagrada perfektiga kurso.

3. Lernolibro estas utila por lernantoj kaj same por instruanto.

a./ Se al instruanta mankas spertoj, lingva kaj pedagagia kapablo, estas lernolibro uzenda. Ĝi almenaŭ parte garantias prosperon de la kurso, ĉar la instruanto havas helpilon por grupigi instru-materialon al unuopaj lecionoj, por eviti lingvajn erarojn kaj por aranĝi kurson interesa.

Se la kursgvidanto estas ĉiufanke kapabla, li ankaŭ progresu laŭ lernolibro, sed li uzu sian propran metodon, respondan al sia naturo kaj al speco de kursanoj. Li uzu sian individuecon, ĉar tiel li povas vaki pli fartan intereson kaj atentemon.

Instruisto dum kurs-leciono neniam tenu lernolibron spasme en la manoj. La enhavon li ĉiam prepare ellernu hejme! En la kurso li fariĝu modelo por lernantoj!

b./ Ĉiuj lernantoj posedu lernolibron, por ke ili povu lerni hejme. En kurso uzu lernolibron minimume, praktiku lernadon precige per aŭdo-senso; lernolibroj tiam estu fermitaj por ne logi rigardojn de kursanoj /eblas ankaŭ lasi lernolibrojn nur por hejma ekzercado/.

c/ Taŭga lernolibro fakte mankas. Nova verkata lernolibro /R.Hromada/ ŝajne entenas: Tekstojn kaj anekdotojn; gramatikajn klarigojn, ekzercojn, frazojn de ĉiutaga vivo, proverbojn, kelke da versoj kaj kantoj, resumon de E-historio kaj literaturo, fragmentojn el ĉeĥa literaturo.

3. Diversaj rimarkoj pri la metodo.

a/ Por E-Kursoj estas rekomendinda rekta metodo. Devizo: "Parolu ĉefe la lernantoj". Tio ankaŭ promesas eblon de bona kontrolo. Instruanto nur direktu parolon, ekspliku, demandu, korektu, sed samtempe akcentu, ke "Per eraroj ni lernas!" - "Nur tiu na eraras, kiu nenion faras."!

b/ Nacilingvon uzu nur por ekspliki gramatikaĵojn kaj en certaj kazoj . Konsekvence uzu vi kaj ankaŭ lernantoj Esperanton de post eniro de kursejo ĝis adiaŭo.

c/ Ĥora respondado utilas precipe dum unuaj lecionoj, kiam lernantoj ankoraŭ ne konas sin reciproke kaj kondukas sin nekuraĝe.

d/ Al kursanoj lernigu kelkajn kantojn kaj kantu ĉiam komence kaj fine de la leciono. Rakontu pri novajoj de E-movado pri esperantismo.

e/ Ĉiam konsci praktikan vivon, ĉar la kurso ne havas specialan celon.

f/ En komenculaj kursoj ne traduku frazojn aŭ tekstojn, ĉar necesas, ke kursanoj ekhavu tuj Esperantlingvan senton kaj ke ili parolu kaj komprenu sen enpena tradukado. Krome en kursoj de progresintaj ni devas pli profunde, studi lingvo. Ni devas ekzerci kapablon esprimi nacilingvajn nelogikaĵojn en logika Esperanto. Ĝi estas kelkkaze malfacila kaj tiam utilas tradukado de nacilingvaj frazoj kaj tekstoj Esperanten por rekte kompari esprimmanierojn de ambaŭ lingvoj. Se naciaj lingvoj estus same logikaj kiel Esperanto, ni ellernus Esp. multe pli frue kaj nepre pli perfekte.

g/ Ĉiun lecionon aranĝi amuzimpres, sed la amuzon dum la leciono ne tro akcentu, por ke ne malaltiĝu lingva ellerno.

h/ Rilate al hejmaj taskoj mi aŭdis diversajn opiniojn. Mi subtenas koncepton, ke hejma tasko post ĉiu leciono estas utila. /almenaŭ mallonga/. Ĝi estas grava precipe tiam, kiam kurso okazas unufoje dum semajno, ĉar ĝi igas kursanojn almenaŭ iom ripeti en unusemajna paŭzo. Pli sukcesa estas kurso okazanta dufoje ĉiusemajne.

i/ Instruanto estu afabla konsilanto al ĉiu lernanto! Ekkonu ĉiun lernantonaparte, lian naturon, kutimojn kaj agu kun li laŭ tio!

Eble miaj rimarkoj ne estas kompletaj, sed estas bone, se neni kaŝas siajn observojn kaj donas ilin al la ceteraj.

Ideo de la konferenco en Olomouc estis feliĉa kaj estas nur dezirinde, ke praktike montru bonan rezulton.

Debat-temo de plua regiona konferenco /en Místek/ estas "Klubaj kunvenoj". Ankaŭ ĝi povas alporti utilon.

Jan Werner

Daŭrigo de oranzaj atentigoj.

La regionan peranton de Praha regiono mi petas ke li sendadu la raportfolion pri la esp. agado en lia regiono.

La regionan peranton de sud-Bohemio mi petas ke li ankaŭ eklaboru aŭ proponu anstataŭ si alian funkciulon. Ĉar ni tute ne ricevas informojn de Sud-Bohemio ni pri la agado en tiu parto de

nia respubliko nenion scias. Estu konscia pri la graveco de via funkcio.

Ĉiujn delegitojn ni atentigas, ke ili estu precizaj en la eldonado de la raportfolio de agado de siaj grupoj. Kaj nepre dissendadu ilin al ĉiuj ceteraj reg. perantoj kaj la Centrejo.

Lokaj grupoj - la delegitoj faru precize ĉion, kion postulas de vi la organizo kaj ĉefe ne forgesu ĝustatampe forsendadi raportojn al la reg. delegito.

Grupoj kiuj ankoraŭ ne aliĝis en la junular-organizon kaj en konkurson, faru tiel tuj. Ne restu flanke de nia unuiĝo.

Via Centrejo.

ESPERANTO

Kio ĝi estas, kara leganto?
Ĉie ĝi sonas, en tropoj, ĉe maroj,
ĝi flugilhava sen staro ĉe baroj
vivas kaj kreskas en sudo, en nordo,
ĉien ĝi vagas de pordo al pordo,
frapas ĉe reĝoj en ĉarmaj kasteloj,
vagas el plumo poeta al steloj,
membrila stelo de verda amoro.

Ĉie ĝi vivas sur monda tegmento,
en okcidento, en regno de vento,
en regno neĝa, en regno de suno,
sur riverondo, en oro de luno,
en oriento, sur la insuloj
en malproksimaj de l' mondo anguloj,
por ĉiuj homoj ĝi estas ligilo,
ĝi de genia spirito la filo.

Mi konas ĝin: do ESPERANTO!

Eduard. .

Kelkaj raportoj el fremdlando (laŭ gazetara bulteno de TEJO)

La Orientfranca TEJO sekcio planas organizi limajn renkontiĝojn kun Svislando, Luksemburgo kaj Germanio.

Germana esp. junularo organizos dum Pasko 1954 renkontiĝon inter "okcidentaj" kaj "orientaj" junuloj.

Esperanto en la lernejoj. -

Dum 1952 Esp. estis instruita en 640 lernejoj en la mondo.

Italio - Esperanto kurso estas gvidata de D-ro O.Nanni en la Roma Universitato.

Germanio - Esperanto estas instruata en la Popola Univers. en Düsseldorf.

Usono - Dum 1952, 17 Esp. kursoj okazis en la lernejoj kaj gimnazioj.

Studanta Ligo sendis al la norvega registaro rezolucion favore al enkonduko de Esperanto kiel libervola fako en la popollernejoj. La oficiala ŝtata Junular kaj Sport-Oficejo subtenis tiun rezolucion.

Nederlando - Aperis Elektroteknika studlibro por studentoj, kun indekso en nederlanda, angla kaj esperanta lingvoj.

Gesamideanoj!

Mi interkonsentis kun redaktoro de Tagiĝo, ke mi temp' al tempo skribos por gazeto ian artikolen el miaj vojaĝaj travivaĵoj.

Mi vin ne konas persone, karaj legantoj, sed al mi sufiĉas, ke vi estas samideanoj kaj portas (aŭ ne portas?) fiere la verdan steleton sur la brusto kaj ke en vij vejnoj cirkulas verda sango kaj en viaj kapoj verdaj ideoj.

Sed mi opinias, ke estas necese prezenti min al vi. Do mi estas junulo 24-aĝa. Eble vi kontraŭdiras, ke tiel aĝa homo jam ne estas junulo, sed mi povas diri, ke neniu estas tiel maljuna

kiel iu pensas, sed nur tiel aĝa kiel la homo sentas sin; kaj mi sentas sin kiel junulo, do ni restu jam ĉe la junulo.

Antaŭ longe mi decidis fariĝi maristo, t.e. homo veturanta kaj laboranta sur ŝipo. Maristoj en fremdlando veturadas kun siaj ŝipaj surmare, en nia respubliko sur la riveroj.

Multaj homoj imagas maristojn kiel homojn, kiuj senĉese blasfemas kaj sakras, trinkante nur grogon aŭ rumon kaj fumante la maristan pipon. Sed tio estas nur parta vero. Mi ekkonis kelkajn river-maristojn, kiuj eĉ la bieron ne trinkas kaj ne fumas kaj multaj estas tre kleraj, ĉar kiam ili havas liberan tempon ka j eblecon, ili legas multajn librojn kaj kiam ili temp' al tempe alvenas en societon, ili surprizigas per diversaj sciaĵoj el ĉiuj fakoj. Ekzistas ankoraŭ tiuj "ebriaj" rivermaristoj, sed tiuj baldaŭ malaperos.

Kiam mi finis la soldatservon mi estis akceptita kiel ŝipano. Kiam mi absolvis ŝipanan kurson mi devis en Haveno Holešovice atendi la prizorgon de la ŝipana libro, kiun bezonas ĉiu ŝipano voturanta trans landlimoj de nia ŝtato, ĉar ĉi tiu libro servas en fremdlando kiel pasporto. Dum mia restado en la haveno Holešovice okazis al mi kelka j travivaĵoj, pri kiuj mi skribos nun al vi.

Vlado Sládeček

Unua kuirado.

Post fino de la ŝipana kurso mi transloĝis en la havenon Holešovice, kie ni atendis la ŝipanan libron.

Ni alvenis en la havenon matene kun niaj valizoj kaj ni tuj prezentiĝis en la havena deĵorejo. Tie ni ricevis loĝejon sur la ŝipo kaj atendis ĝeneralan riparadon. Ni formetis niajn valizojn, alvestigis nin laborveste kaj tuj iris labori, ĉar la entrepreno pagas nin nur por laboro kaj ne por neniarado, kiel diris al ni la estro en sia salutakcepta parolado. Sed pasis kelkaj horoj kaj ni eksentis malsaton. Do por ni nenia problemo. Ni iris malsupren en nian ŝipĉambron kaj kiel maljunaj trampoĵoj ni kuiris la manĝon el niaj provizoj.

Post nelonge la manĝo estis preta, sed tre varmega, do ni donis la poton kun ĝi ekster la pordon, por plimalvarmigi ĝin kaj dumtempe ni faris ordon en nia ŝipĉambro.

Sed ne daŭris longe kaj ni aŭdis supre ian bruon. Ni rapide supreniris kaj jen - du junajŝipanoj manĝas nian bonodoran manĝon, pri kiu niaj stomakoj jam longe sopiris.

Kiam la ŝtelistoj vidis, ke ni tre koleros pro tio, ili rigardis nin tre simpatie kaj tute trankvile salutis nin kaj diris: "Vi havas tre bongustan manĝaĵon. Ni, altiritaj fare de bonodoro alvenis gustumi ĝin." Sed la gustumado estis tiaspeca, ke ni estis devigitaj rapide preni niajn kulerojn kaj savi por niaj stomakoj tion, kio ankoraŭ estis savebla. Post la komuna gustumado, ni restis ankoraŭ momenton kun la junaj ŝipanoj en "amika" interŝangado de opinioj pri la gustumado de la manĝo el fremda potu.

%-§-%-§-%

Sabla rakonto!

Dum la restado en la haveno Holešovice mi veturadis kelkajn tagojn kun ŝoforo kaj per aŭto ni transportadis diversan varon en Praha-n ĉirkuaĵon. Foje ni veturis en sablejon sablo. Alveturinte tien, ni volis ŝarĝi sablon pere de transportilo al aŭto. Sed post momento la transportilo difektiĝis kaj jam ne plu ŝarĝis sablon al aŭto. Ni devis atendi kaj tiam mi jam perdis paciencon kaj eksakris verde:

"Diabla afero". Post mia eksakrigo mi observis, ke unu el laboristoj levis la kapon kaj ekridetis. Post nelonge, kiam la transportilo jam estis riparita, alvenis min kaj demandis: "Ĉu vi estas samideano?" Mi surprize kapjesis kaj li komencis paroli, ke li estas verda jam de longe, sed nun li jam ne korespondas, ĉar li timas. Mi tuj klarigis al li, ke Esperanto ne estas en nia lando

malpermesita kaj li povas libere korespondi kun eksterlando, se li servas al paco kaj al konstruo de pli bona vivo, kiun ni ĉiuj penas efektivi en nia lando. Li jesis kun miaj argumentoj kaj ni ankoraŭ longe restis en amika interparolado.

S-ek

ĈEVALIRO

Kiu sendos la solvon de la ĉevaliro al la redakcejo de Tagiĝo – la grupo en kiun li apartenas, ricevos 10 premiopojntojn. La terminato estas la 20-an de februaro t.j.

			BO	DE			
		I	ON	"EN	RAS		
	SED	LA	O	VU	ĜU	ES	
NI	KAJ	KAŬ	BLA	POR	RAN	MON	NUR
AN	PA	KE	TRO	DO	NE	LA	PE
	ĜO	POR	NA	NO	LA	TO	
		CO	Jon	NI	TER		
			E	EN			

Atentigo!

Kiuj grupoj bezonas diversan materialon, kiel literaturon al la programeroj de vesperetoj, teatraĵojn, poemojn kaj kantojn, postulu ĉion ĉe s-anino Draga Chlubnová, Charbulova 90, Brno 19.

Abychom pomohli všem skupinám naléztí vhodný materiál k prohlubování svých znalostí, budeme přinášeti v našem oběžníku list historie a literatury Esperanta pod názvem "Ellerni".

Oddělujte si tuto stránku a používejte ji ve svých schůzkách k přípravě na zkoušky členů junulara, aby tak kvalita našich znalostí neustále stoupala.

ELLERNI 1

El la historio de la E-movado.

Zaĉátky můžeme hledat již v 17 stol. /Descartes, Leibnitz, Komenský a j./ Teprve však v 19. stol. počaly vznikati pokusy k vytvoření umělého jazyka z evropských jazyků. Před esp. vznikly desítky různých takových pokusů. Jen jeden z nich však dosáhl jakéhosi rozšíření - Volapük.

Volapük byl uveřejněn v r. 1880 katolickým knězem J.M.Schleier v Kostnici. Tato řeč byla založena na základě anglického jazyka, poněvadž angličtina dle autora jest nejrozšířenějším

jazykem civilisovaných národů. Přece však anglických slov nalézáme jen velmi málo ve Volapüku, poněvadž původní slova jsou zkomolena. Na př. slovo "Volapük" vzniklo ze slov "world" /svět/ a "speak"/jazyk/. Stejně vznikly i jiná slova. Velmi často nalézáme hlásky /ö,ü,a ü, které mnohé národy velmi těžce vyslovují. Velké množství slov jsou si výslovností a písmem tak podobná, že jsou těžce rozlišitelná. Kromě toho mnoho jednoslabičných slov ztěžuje jejich zapamatování. Přes tyto nepřesnosti jazyk se dosti rozšířil. V r. 1889 již bylo 283 klubů. Knižně byla vydána učebnice v 25 jazycích. Bylo již 384 knih, brožur a jiných tiskovin. Vycházelo 25 časopisů a revuí, z nichž 7 zcela ve Volapüku. V r. 1884 byl ve Friedrichshafenu první kongres, r. 1887 v MÜNCHENU druhý.

Na tomto se ustavila Mezinárodní Akademie Volapüku, která měla pečovat o správnou evoluci /vývoj/ jazyka. V r. 1889 v Paříži třetí kongres, asi 200 účastníků. Raportoj kaj diskutado jen ve Volapüku.. Zde se znovu objevily nesnadnosti a nepřesnosti jazyka a nezbytnost ho reformovat. Na tomto kongresu chyběla jednotnost a svornost. Schleier žádal pro sebe absolutní právo na Volapük, neuznával kongres a jejich rozhodnutí. Zrušil diktátorsky Akademii a ustanovil novou. Toto byl počátek pomalého úpadku Volapüku. Stará Akademie ještě se pokusila vydati novou gramatiku, ale bylo již pozdě. Proto se odtrhli od Volapüku a utvořili zcela nový jazyk "Idiom-neutral". Ale také tento návrh nezvítězil na dlouho a ponenáhlu též Volapük umíral. Proto též mnohé jiné jazyky světové začaly odumírat, když lidé viděli takové fiasko Volapüku. Volapük zanikl pro svou nepřesnost, z které vznikla všechna nedorozumění a vedla k jeho úpadku.

Vznik Esperanta: Autor L.L.Zamenhof, nar. 15.XII.1859 V Bialystoku, zemřel 14.IV.1917. - V r. 1878 jako student jeho první pokus "lingwe universala". Roku 1887 vychází první učebnice Esperanta.

Složení: Uměle ale logicky složená a utvořená slova. Prvky převzaty z existujících národních slov. Vortmaterialo: 60% romanaj, 30% germanaj, 10% slavaj. Výběr slov se děl dle mezinárodnosti slov. Velkou úlohu mají předpony a přípony.

Fundamento de Esperanto, verko de Zamenhof, skládá se: 16 gramatických pravidel, slovník a cvičebnice. Toto fundamento přijal I. mezinárodní kongres jako nedotknutelný základ jazyka. V předmluvě Zam. vysvětlil cíl tohoto díla. Dle toho nemá být Fundamento učebnicí a slovníkem, ale především "Leĝdonanto", jen vodítkem. Fundamento je vydáno en kvinlingva eldono a pak v různých jazycích. Slova vyskytující se ve Fundamentu se nazývají "oficialaj". Až dosud vyšlo pod názvem "Aldono al Universala Vortaro" 6 listů "oficialigitaj" vortoj de la Akademio.

Evoluo: Esperanto se tedy vyvíjí a zpřesňuje ne náhlými změnami, nebo dle něčí opravy, dle chuti někoho, ale stejně jako ostatní živé jazyky. Bohatne jen poznenáhlu novými slovy, a novými formami dle potřeby praktičnosti a jednoduchosti.

Deklaro /prohlášení/ První mezinárodní kongres esp. v r. 1905 přijal dle návrhu L.L.Z. t.zv. "Deklaron pri esperantismo", jehož hlavním obsahem jest:

1. Ideou Esp. jest snaha rozšířiti do celého světa užívání neutrálního lidského jazyka, který se nevtírá /nevnucuje/ do vnitřního života národů a nesnaží se vypuditi národní jazyky a který by dal lidem různých národů možnost dorozumění, může sloužit jako jazyk veřejných institucí v těch zemích, kde různé národy bojují mezi sebou o jazyk a v kterém by mohly být uveřejňovány jejich díla, které mají stejnou důležitost a zajímají všechny národy.

2. Do dneška ze všech pokusů o světový jazyk jen Esp. je dosti vyzkoušeno, a ukázalo se dosti schopným a že proto přátelé mezinárodního jazyka se seskupili kolem tohoto jazyka.

3. autor Esperanta se vzdal všech práv na jazyk a celý svět je materiálním pánem jazyka.

4. "Fundamento de Esp." jest směrodatné pro všechny esp.-isty a nikdo nemá právo v něm něco opravovati.

5. esperantistou je každý, kdo zná a používá esp. zcela jedno za jakým účelem.

Instruado: Jsou dvě metody k vyučování Esperanta: gramatická, která učí pomocí národního jazyka žáka a t.zv. "přímá metoda", která osvojuje jazyk žákům bez pomoci mateřského jazyka, nebo jen v nejnnutnějších případech. Nevýhoda první metody jest, že jí se poněkud nesnadno učí plynně mluvit, a že jest poněkud suchopárná, nevábná a zastrahuje dosti velkou část žáků. Téměř ve

všech zemích světa byly vydány různé učebnice k vyučování esp. Některé z nich dosáhly značných vydání.

Přímá metoda dosáhla v posledních letech velkých úspěchů. Její přednosti jsou, že se jí hned dostáváme do jazykové spojitosti se žáky, dáváme jim odvalu, a vyučování se tím zpříjemňuje. Nedostatkem této metody je, že se jí málo učí gramatické. Zcela vlastní systém dle přímé metody, t.zv. Czeh-metodu vypracoval rumunský kněz Andreo Czeh. On a jeho žáci vedli v několika zemích velké kursy dle této metody s velkými úspěchy. Byla vydána též zvláštní učebnice k tomuto účelu. Pro dobrou organizaci vyučování Czeh-metodou, pro výchovu schopných učitelů, pro výměnu vedoucích kursů mezi různými zeměmi atd. byla založena "Internacia Czeh-Instituto de Esperanto en Hago. Má svůj vlastní dům t.z.v. "Esperanto Domo" v Arnhemu. Vydává měsíčník "La Praktiko". Němci během okupace Holandska tento dům zabrali.

Unuaj paŝoj de la ĝenerala Esperanto-movado.

26. června 1887 objevila se ve Varšavských knihkupectvích knížka "Mezinárodní jazyk" /Internacia lingvo/ od Dr. Zamenhova a tím Zamenhofův jazyk vstoupil do veřejnosti. Knížka byla v ruském jazyce; v témže roce objevilo se též vydání v jazyce polském, francouzském a německém. Autor poslal své malé dílo redakcím časopisu, revuí, institucím, vědcům atd. Dostal několik schválení /pochval/, ale více posměchu. Přece někteří se učili jazyku a stýkali se se Zamenhofem. Tak se stali prvými esperantisty hlavně rusové a poláci. Z těchto prvých přátel nutno jmenovat: Borovko, Devjatnin, Gernet, Grabovski, Kofman, Ostrovski, Postnikov, Wasnievski.